

*І. В. Попов, аспірант Науково-дослідного фінансового інституту
“Академія фінансового управління”, м. Київ*

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМ БОРГОМ УКРАЇНИ

Використання державою у своїй фінансовій політиці залучених коштів на кредитній основі зумовлює формування державного боргу та системи управління ним. Актуальність проблеми державного боргу для України зумовлена тим, що його формування є необхідною умовою функціонування економіки і, зокрема, виконання видаткової частини державного бюджету. Дослідженням проблеми управління державним боргом займалися такі вчені: В. І. Міщенко, Ю. В. Іваненко, О. М. Грубляк, А. В. Мамишев, В. В. Сержанов та ін.

Аналіз і оцінка обсягів, структури та змін державного боргу мають важливе значення при реалізації фіскальної та монетарної політик, визначенні впливу державного боргу на процеси економічного розвитку та платоспроможність держави. Крім того, на основі статистичного аналізу може бути визначений оптимальний рівень державної заборгованості. На сьогоднішній день не сформовано систему статистичних показників, які б адекватно відображали рівень державної заборгованості та дозволяли виявити взаємозалежність між динамікою державного боргу та розвитком економіки. До того ж показник “державний борг” розраховується Міністерством фінансів України, а показник “валовий зовнішній державний борг” – Національним банком України, що створює додаткові складності при аналізі внаслідок відмінностей у методиках розрахунку.

З іншого боку, управління державним боргом супроводжується низкою проблем, а саме:

- спостерігається звуження поняття “державний борг” в українському законодавстві;
- наявність проблем структуризації боргу;
- проблеми обліку та звітності державного боргу.

З метою оптимізації структури державного боргу та зменшення видатків на його обслуговування потрібна активна політика управління державним боргом. Уряд повинен послідовно вживати заходів щодо підвищення суверенного кредитного рейтингу України.

Управлінням державним боргом на сучасному етапі економічного розвитку України повинно бути спрямоване на:

- здійснення заходів із визначення кредитних рейтингів України, інформаційного забезпечення, звітності та контролю за борговими зобов'язаннями з урахуванням міжнародної практики та національних економічних особливостей;
- поглиблення взаємодії грошово-кредитної і боргової політики з антикризовими програмами є одним з основних завдань Національного

банку України та Уряду для недопущення повторення практики використання нових зовнішніх запозичень на бюджетне використання і тим самим збільшення боргового тягаря в умовах економічної і політичної нестабільності.

Попов, І.В. Особливості управління державним боргом України [Текст] / І.В. Попов // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник тез доповідей XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції (27–28 жовтня 2011 р.): у 2 т. – Суми: УАБС НБУ, 2011. – Т. 1. – С. 102-103.